

# VASÁR NAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI  
KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
Budapest, Múzeum-körút 1.  
Telefon: József 55—40, József 68—88.

MEGJELENIK  
MINDEN  
VASÁR NAP

Előfizetési árak: Egész évre 90 K.  
Félévre 48 K. Negyedévre 24 K.  
Egyes szám ára — — — 2 korona.

Budapest, 1921.

II. évfolyam. 5. szám.

Vasárnap, január 30.

## Népakadémiák.

(—y.) A Faluszövetség rendkívül érdekes és nagy-jelentőségű terv megvalósításán fáradozik. Arról van szó, hogy a falvakban népakadémiákat állítsunk föl.

A népakadémia elnevezés alatt voltaképpen a felnőttek iskoláját kell érteni. Olyan iskolát, amely a munka által szabadon hagyott vasárnapokat használja föl arra a célra, hogy a falu haladni vágyó elemeit a szükséges polgári ismeretekbe bevezesse.

Ezidőszerint a falusi lakosság nagy többsége csak annyit tanul, amennyit a helybeli elemi iskolában elsajátíthat. Ez pedig kezdetnek jó, de nem elég ez egész életre. Már pedig azt csak a jobbmódúak tudják megtenni, hogy gyermekeiket városi iskolákba adják s közép-

iskolát végeztessenek velük. A serdülőkre otthon van szükség, hogy segítsenek a szülőknek s némi részben megosszák velük a kenyérkeresés gondját.

Különbösen is a középiskolai oktatás költséges és hosszadalmas volta mellett nem a gyakorlati életre képez, hanem a felsőbb oktatás számára alapoz. Kisgazdák, földművesek, kisiparosok fiai, ha beiratkoznak is a középiskolába, legtöbb esetben csak néhány osztályt végeznek s töredékes műveltséget szereznek, ha pedig továbbhaladnak, rendszerint eltávolodnak gyakorlati hivatásuktól, a barázdától vagy a műhelytől s a munka gyakorlati terei helyett a hivatalok íróasztalainál igyekeznek életcéljukat megtalálni.

Bűnös mulasztás, hogy amikor Magyarország a mezőgazdasági termelésből él, akkor az őstermelő falvak népe<sup>23</sup>s különösen a kisgazdák művelődési igényei szá-



Bernát István ünneplői között.

1. Bernát István, 2. Darányi Ignác, 3. Horváth János, 4. Szilassy Zoltán, 5. Rubinek Gyula, 6. György Endre, 7. sokorópátkai Szabó István, 8. Meskó Pál, 9. Förster Aurél, 10. Györy Lóránt, 11. Czettler Jenő, 12. Steuer György, 13. Steinecker Ferenc, 14. Jeszenszky Pál.

mára, gyakorlati célokkal egybekötött iskolákat nem teremterünk. Ezt a mulasztást mindenekelőtt gazdasági középiskolák létesítésével igyekszünk pótolni. Ezek azonban a tehetősebb kisgazdák fiai számára fognak szervezteni és így távolról sem elégíthetik ki a falu népének általános művelődési szükségleteit.

De még ha a fiatal nemzedék iskolázásáról kellően gondoskodnánk is, nem hagyhatnánk figyelmen kívül a felnőtteket, akik ismereteik följújtására és kiegészítésére szorulnak, hogy sikeresebben helytállhassanak az élet versenyében.

Nem elég az, ha csak százaknak vagy ezreknek adunk iskolát. A népmilliók műveltségének színvonalát



Vilna városa,

amelynek birtokáért hosszú ideje versengenek a lengyelek és litvánok.

kell emelnünk, az egészét egyszerre, intézményesen, minden falura kiterjesztve a nevelés munkáját, mert a haladás csakis úgy lehet tökéletes és az általános jólétet szolgáló, ha abban mindnyájan részt veszünk.

A művelődésnek általános szerve pedig nem lehet más, mint maga a falusi népiskola. Elemi iskolák vannak mindenütt s ezek csekély áldozattal és kellő buzgalommal odafejlesztethetők, hogy az egész falu művelődésének központi szerveivé váljanak.

Erre a célra elég a népiskolának megfelelő teremmel való kibővítése s néhány alkalmas előadó összehozása, akik az előadásokat megtartják és a felnőttek oktatását vezetik. Ezzel készen is volna a népakadémia vázlata. Szellemi tartalmát, tehát az előadások vezérfonalát a központi népakadémia tudósai és szakértői dolgoznák ki, kiterjeszkedvén mindama ismeretekre, amelyek a polgári öntudat fejlesztéséhez, a közélet kérdéseinek megértéséhez és a gyakorlati munkásság okoszerű folytatásához szükségesek. Az előadásokat gyűjtemények szemléltetésével, képvetítéssel fűszerezhetik.

Egyelőre ennyit közlünk a tervről. Remélem, legközelebb a mozgalom biztató fejlődéséről értesíthetem kedves olvasóinkat.

Budapest, január 29.

**KISÉRTETEK JÁRNAK.** Az összeomlás mes-  
lerei, a sötét októberi éjszakák összeesküvői megmozdultak. Rosszul érzik magukat a politikán kívül, hát előbujtak kriptáikból, hogy ismét keverjék a kártyát. Azok, akik Károlyi Mihály és a pécsi szerepléséről hirbedt Linder Bélával együtt döntötték romba az országot, megint függelenségi álarcot akarnak fölvenni és Ballházárral szövélkezni. Hozadjuk szegédnek a szabadkőműves pábolyok mesterei s újra a nyakába akarnak ülni a nemzetnek. A pénzemberek természetesen szívesen lálják ezt a törekvést. A törekvés azonban törekvés marad, mert a magyar keresztény nép sohasem fogja azokat támogatni, akik a szabadkőművespábolyok sötét rejtekeiben esküdtek össze az ország tönkretételére. Nem felejt el, hogy miattuk ment tönkre a pénzünk, miattuk nincs tüzelőnk, nincs lakásunk s nincs elég lakásunk, mert ők engedték be a «bódító» szomszédokat. A szabadkőműves pábolyokban, abova még egy földművesembert sem engedték be, csak átok terem. Átkot pedig biába boznak, azt még a «függelenségi» álarc se takarja el.

#### ★ AZ ÁRENDÁSOK.

Nem a kis fanyásbérlőről van szó, akik becsületesen dolgoznak s termelnek. Az árendás uraságokról szól a panasz, akik — mérgükben — hogy mégis törvény lett a földreformból, az idén már nem akarnak annyi részes földet adni a kisembereknek, mint tavaly. Több községből írják a «Vasárnap»-nak, hogy a tulajdonos szívesen beleegyezik, hogy a nagybérlő albérltebe adjon a pár ezer holdból pár százat, de az árendáshoz biába mennek. Nem ad. Másutt meg a tavalyi jó föld belyett szikes területen, vagy 10—15 kilométer távolságban, adja ki a részesföldet, hogy ne használhassák. Meg vagyunk győződve, hogy csak elvélve történnék ilyen különös esetek. Lehet, hogy az illető nagybérlő bosszúból tesznek így. De akár mint van a dolog, ezt ennyiben hagyni nem lehet. Abol ez előfordul, a községi elüljáróság nyuljon a kisbérlőtekről szóló törvényhez s azt hajtsa végre. A törvény ellen senkinek sincs joga cselekedni, — még a plutokrácia gyöngyeinek sem. A földművelő kisembereket már védi a törvény, a hatóságoknak módjukban van melléjük állni. Nekünk pedig nagyobb szükségünk van a gyarapodó magyar fajta földművelőkre, mint a galíciai eredetű nagybérlőkre.

«Hiszek egy Istenben,  
Hiszek egy Hazában,  
Hiszek az isteni örök igazságban,  
Hiszek Magyarország föltámadásában.

Amen.»



Sándor szerb régens. Boris bolgár király. Konstantin görög király. Ferdinánd román király. Danilo montenegrói trónörökös.

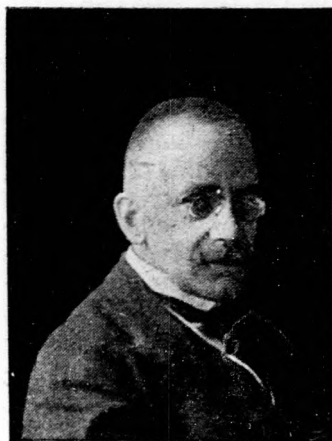
### A régi Balkán trónörökösei.

Ez a kép 1912-ben készült Szófiában, a Balkán-szövetség megalakítása alkalmával. Ma Danilo kivételével valamennyien uralkodnak.

## MI HÍR A POLITIKÁBAN?

Az új külügyminiszter bemutatkozása a kormányzópártban.

A kormányzó Gratz Gusztáv bécsi követet külügyminiszterré nevezte ki. A külügyminiszter már letette a hivatalos esküt és átvette miniszteriumának vezetését.



Gratz Gusztáv  
az új külügyminiszter,

A kormányzópárt bizalmas értekezletén kifejtette programját és reámutatott arra, hogy *bazánk mai állapotában csakis a megerősödés felé vezető és Európa társadalmi megnyugvását, gazdasági és pénzügyi helyreállítását előmozdító politika alapjára helyezkedheli.* Ma, amidőn Kelet felől újabb veszedelem támadhatnak, Magyarországon a legnagyobb egyetértésre van szükség. Külpolitikánknak nem lehet más alapja, mint az igazságtalan és alig elviselhető, de rövid idő múlva mégis életbe-

lépő trianoni békeszerződésnek a lehetőség határáig való betartása.

### A keresztény szocialisták kiválnak.

A volt Keresztény Nemzeti Egyesülés Pártjának tagjai Haller István elnöklésével értekezletet tartottak a Károly-utcai pártkörben. Ezen az értekezleten megvitatták azokat a megbeszéléseket, melyeket a keresztény-szocialisták megbízottai Andrássy Gyula gróffal folytattak egy újabb pártalakítás tárgyában. Mivel a képviselők egy része még vidéken tartózkodik, véglegesen nem döntöttek, de a kormányzópárt köreiből valószínűnek tartják, hogy a szétválás megtörténik.

### A nemzetgyűlés mandátumának meghosszabbítása.

Hegedüs Lóránt pénzügyminiszter azt az ötletet vetette föl, hogy az alkotmányreform kapcsán a nemzetgyűlés törvényhozási úton képviselőházzá alakuljon át és mandátumát három esztendővel meghosszabbítsa. Hegedüs Lóránt úgy gondolja, hogy pénzügyi programjának a megvalósítása elkeseredést okoz az országban és ezért nem célszerű új választásokat kiírni. Rubinek Gyula ezzel szemben kijelentette, hogy a nemzetgyűlés mandátumának meghosszabbítását *veszedelmesnek tartja és az új választást csak akkor szabad elhalasztani, ha nagy események történnek és a nemzetközi helyzet megakadályozza a választás megtartását.*



### Bernát István harmincéves munkásságának megünneplése.

A Magyar Gazdaszövetség február 19-én ülte meg fennállásának huszonöt éves emlékűnnepét. A közgyűlésen, amelyen úgy a fővárosból, mint a vidékről is igen sokan jelentek meg, Desseoffy Emil gróf emlékezett meg a szövetség negyedszázados munkásságáról magas szárnyalású beszédben. Darányi Ignác, a szövetség volt elnöke kért azután szót s megemlékezve azokról az elévülhetetlen érdemekről, amelyeket Bernát István a szövetség fejlesztése körül szerzett, *indítványozta, hogy a közgyűlés őt válassza meg elnökül, annál is inkább, mert Desseoffy Emil gróf az alelnöki tisztjéről lemondott. Az indítványt a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel fogadta el s küldöttség hívta meg Bernát Istvánt a terembe.* Bernát azonnal megtartotta programbeszédét, mely szerint *Károlyi Sándor gróf útján akar és fog is baladni.* Programját általános tetszéssel fogadták.

Másnap délelőtt, külsőségeiben egyszerű, de annál bensőbb és melegebb ünneplésben részesítette a magyar gazdaság és a gazdasági egyesületek az agrár politika, a mezőgazdasági tudomány és a szövetkezetek előharcosát: Bernát Istvánt működésének harminc éves jubileuma alkalmával.



A falusiak átveszik az Amerikából küldött csomagokat a Budapest-Ferencváros-i pályaudvaron.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület díszterme zsufolással megtelt az ünneplő közönséggel, melynek sorai között a legkiválóbb politikai és agrár vezetők, a gazdasági egyesületek, az altruisztikus intézetek kiküldöttei s az ünneplést személyes hívei, barátai és tanítványai jelentek meg.

Bernát Istvánt Darányi Ignác üdvözölte elsőnek. Ecsetelte kiváló érdemeit és munkásságát, amelyet a magyar agrár-politika terén, a szövetkezetek fejlesztése és a mezőgazdasági tudomány érdekében kifejtett. Isten áldását kívánta az ünneplést további munkásságára.

Darányi nagyhatású beszéde után Jeszenszky Pál jelentette be, hogy a szövetkezeti központok elhatározták, hogy Bernát István emlékére egymillió koronás alapítványt tesznek, amely örök időnkig az ő nevet fogja viselni. Az alapítvány célja az, hogy a budapesti magyar királyi tudományegyetem szövetkezeti és agrár-politikai tanulmányokkal foglalkozó hallgatóinak magasabb kiképzését lehetővé tegye.

Horváth János, a Magyarországi Szövetkezetek Szövetségének igazgatója méltatta ezután az ünneplést pályájának tudományos és szakirodalmi szempontból. Majd a szövetkezetek üdvözölték néhány szóval az ünneplést.

Mikor az üdvözlések elhangzottak, Bernát István emelkedett szólásra. Egyszerű lelkének egyenes, őszinte szavaival köszönte meg az ünneplést. Megköszönte a nagyszerű alapítványt a nyolcszázfőnyi egyetemi hallgatók nevében, akik szorgalom és törekvés tekintetében példa gyanánt állíthatók bárki elé.

Bernát szavai után, a beszédek hatása alatt emelkedett hangulatban ért véget a mindenben megkapó és szép ünneplés.

## MEZŐGAZDASÁG

**Miként emelhetjük kimerült talajaink termőerejét?** Irta Westsik Vilmos gazd. tanár.

Közismertek mindazok az okok, amelyek folytán az istállótrágya termelése csökkent. Az istállótrágya megkevesbedését talajaink ma már nagyon megérezzük.

Az istállótrágya ugyanis nemcsak tápanyagot ad a

földnek, hanem utána korhadék is keletkezik, amelynek az a kiváló tulajdonsága van, hogy homoktalajainkon visszatartja az esőt a növények számára és nem engedi egyszerűen elpárologni vagy elszivárogni. Ezenkívül az istállótrágya korhadása alkalmával savak képződnek, amelyek sok oldhatatlan sót feloldanak a talajban. A növény ugyanis csak oldott talajsókkal tud táplálkozni. Tehát lehet valamelyik talaj a természetű talaj gazdag tápsókban, de mert azok vízben nem oldódnak, csak savakban, ez okból azokat istállótrágya nélkül nem tudjuk kihasználni a növény számára.

Ezenkívül tudnunk kell azt, hogy az istállótrágya nagyon sok erjedési és korhadási gombát tartalmaz és pedig hihetetlen mennyiségben. A trágyával bevitt sok erjedési gomba éppen úgy átdolgozza, átkeleszti a talajt, mint a jó kovász a tésztát, ezért az istállótrágya nélkül minden talaj tevéketlen, lusta. A tevéketlen talajok pedig érzékenyek a rossz időjárás iránt s azért is fordulnak elő olyan terméscalesodások, mint az 1920. évben. A megkevesbedett istállótrágya helyett alkalmaznunk kell zöldtrágyázást, lehetőleg káli- és foszforsav műtrágyával egybekapcsolva.

Az alföldön a legjobb zöldtrágya-növény a kékvirágú szöszösbükköny, melyet rozssal keverve ősszel, szeptember hóban kell elvetni, holdankint 60 kgr. szöszösbükkönnyt és 40 kgr. rozst. Ezt a keveréket a következő évben május elején leszántjuk zöldtrágyának; utána vethetünk jobb homokokon kukoricát, dinnyét, uborkát, tököt, nagyon sivár homokokon pedig májustól-szeptemberig a rozsvetésig csak ugarolunk. Nyirkos eszten-dökben pedig július hóban a gabonatarlókat vessük be csillagfűrttel, holdankint 60-80 kgr.-ot. A csillagfűrt elegendő nyári csapadék esetén gyorsan fejlődik, úgy hogy október hóban már alászántható zöldtrágyának.

A szöszösbükkönnyt zöldtrágyának a következő besztás szerint ajánlom: 1. szöszösbükköny; 2. jobb homokon tavaszi árpa, zab, borsó stb., rossz homokon rozs; 3. rozs, vagy kötöttebb földön búza. (Mindkettő alá célszerű foszforsav és káli műtrágyát alkalmazni, ha hozzá tudunk jutni.)

Egy nyírségi kisgazdának 12 hold rendkívül rossz homokja volt, amelyet nem bírt istállótrágyával megtrágyázni. Minthogy azonban trágyázatlanul csekély volt a termése, bevezette a zöldtrágyázást.

Zöldtrágyázás előtt ennek a nyírségi kisgazdának

a vetésforgója a következő volt: 1. árpa, 2. rozs, 3. rozs;  
a terméseredménye pedig:

4 holdon termett holdankint 2 mázsa árpa = 8 mázsa árpa
4 " " " 4 " rozs = 16 " rozs
4 " " " 3 " " = 12 " "
Összes gabonatermés 36 mázsa.

Zöldtrágyázás után pedig a termése a következő lett:

4 holdon szőszösbükköny, termése leszántva.
4 " rozs, termett holdankint 7 mázsa = 28 mázsa rozs
4 " " " 6 " = 24 " "
Összes gabonatermés 52 mázsa.

Tehát trágyázás nélkül a 12 holdon termett összesen 36 mázsa gabona, holott zöldtrágyázás mellett 8 holdon termett 52 mázsa gabona.

Ezek a számok elég tanulságosan beszélnek. Szíveleljék meg főleg a homokon gazdálkodó olvasóink.

### Gazdasági hírek.

AZ ORSZÁGOS MEZŐGAZDASÁGI ÜZEMI INTÉZET, amely a földművelésügyi miniszter fennhatósága alatt áll és működését ideiglenes helyiségében (IX., Köztelkek-utca 8.) megkezdette, a mezőgazdasági üzem minden kérdésében rendelkezésre áll a hatóságoknak, testületeknek és magángazdaságoknak. Kívánatra megküldi szabályzatainak kivonatát, amelyből az intézet célja, feladatai és igénybevételének módozatai közelebbről megtudhatók.

KI KÖT EGYEZSÉGET A KÖZLEGELOKBŐL ÉS KÖZSÉGI INGATLANOKBÓL KIHASÍTANDÓ HÁZHELYEK ÜGYÉBEN? A földművelésügyi miniszter rendeletben figyelmezteti a törvényhatóságokat, hogy minden oly esetben, amikor házhelyekre a volt urbéres birtokosság közlegelőjéből volna terület-rész átengedendő, akkor az egyezséget, ha a birtokosságnak szervezési szabályai vannak a birtokossági közgyűlés hozzájárulásával a birtokossági tanács, a szervezetlen birtokosság képviselőjében pedig a birtokosok közgyűlésének hozzájárulásával a birtokossági ügyek vitelével megbízott községi eljárárság köti meg. Ily esetekben a megkötött egyezséget a járási mezőgazdasági bizottság által való tárgyalatás mellőzésével kell a földművelésügyi miniszternek fölterjeszteni. Ha pedig a kizárólag házhelyekhez szükséges terület községi ingatlanból véletlenül igénybe úgy a községi képviselőtestület által is elfogadott egyezséget minden más hatósági út mellőzésével közvetlenül kell a földművelésügyi miniszterhez felterjeszteni.

A ZSÁKFORGALMAT KORLÁTOZÓ RENDELETOK HATÁLYA MEGSZÜNT. A zsákok forgalmát korlátozó összes rendeletek — örleményekkel átvett zsákoknak belföldi forgalmára vonatkozólag a közlemezési minisztérium által kiadott rendeletek kivételével — a mai napon megjelent rendelettel hatályon kívül helyeztetek. Ezzel a kormány az ipari és gazdasági életnek normális irányba való terelésére irányuló programját újabb lépéssel vitte előbbre.

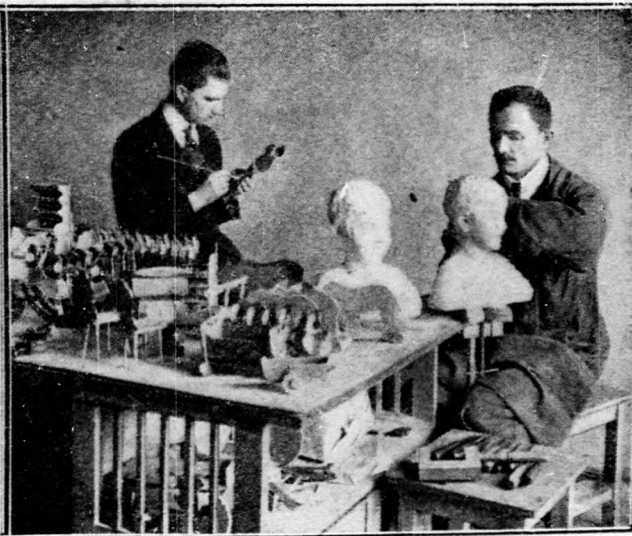
## \*TANÁCSADÓ\*

KÉRDÉS. Hízósertésem megmalacozott és nem eszik semmit, csak egy kevés répat. Attól tartok, hogy megdöglik. Kérem velem közölni, hogy mitevő legyek? (N. J.) — FELELET. A körül-mények és a betegség leírása nélkül látatlanban tanácsot adni igen nehéz, miután hogy a disznó nem eszik, több oka is lehet. Tessék állatorvost hivatni, ki a betegség fajtát meg fogja állapítani és egyúttal útbagaztítást ad a gyógykezeléshez is.

KÉRDÉS. Bukarestben élő nagybátyám ott 1916-ban ellünt. Hol érdeklődhetek utána? (K. A. Nagyőrös). — FELELET. A pontos adatok felsorolásával forduljon a külügyminisztériumhoz (Budapest, I., Disz-tér).

KÉRDÉS. Lucernaföld megfelelő-e gyümölcsfa telepítésére? (K. S.) — FELELET. Ez nem ajánlatos, ugyanis a gyümölcsfa akkor díszlik legjobban, ha törzse körül olyan területen, mint a fa koronája, semmiféle növényt nem termelünk, hanem azt gyakran megkapálva állandóan morzsálékos állapotban tartjuk. Ilyen kezelés mellett sok csapadékvíz hatol le a fa gyökerekhez s levegő is járja a talajt a kellő mérvben. Lucernában e művelés nem vihető végbe.

KÉRDÉS. Követelheti-e a vevő az eladótól, hogy a levegőnyelő lovat vegye vissza? — FELELET. Igen, követelheti. mert a levegőnyelés elég súlyos következményekkel (gyomortágulás, kólika, rossz emésztés) járó és a vásárláskor nem feltűnő, azaz «rejtett» rossz szokás. Főfeltétele azonban a visszavételi (szavatossági) kötelezettségnek az, hogy a levegőnyelést a ló már a régi gazdánál gyakorolta. Számos megfigyelés alapján tudjuk, hogy azon esetben, ha a lónál a levegőnyelést új gazdája vételt követő 8—10 napon belül tapasztalja, akkor biztosan gyakorolta már régi gazdájánál is. Ez esetben a bíróság is kényszeríti az eladót a ló visszavételére és az eladási ár visszafizetésére. Ha megbízható tanúk állítják, hogy a régi gazdánál is látták a lovat alevető nyelni», akkor még két hét elteltével is lehet reménye a vevőnek az üzlet felbontására.



«Orsó és Rokk» néven szövetkezet alakult a fővárosban, amelynek tagjai tisztviselők és tisztviselőnők, akik hivatali munkájuk elvégzése után a szövetkezetben háziipari cikket készítenek. Ezeket aztán hazai kiállításokon és a külföldön értékesítik és a befolyó jövedelmet a tagok között szétosztják. Képünk a szövetkezet tagjai által készített munkákat mutatja be.

## Előfizetési felhívás.

A nyomdai munkások munkabérének többszörös emelése, valamint a folyton emelkedő papírárak miatt a legtöbb napi- és hetilap úgy az egyes példányok árát, valamint az előfizetési díjat január elsejével felemelte.

A „Vasárnap“ az anyagi áldozatoktól sem riadt vissza s míg csak a lehetőség meg volt, nem emelte a lap árát.

Azonban a kényszerítő körülmények nyomása alatt a közel jövőben nem térhet ki ez elől.

Hogy azonban áldozatkészségének újból tanújelét adja s hogy módot nyújtson arra, hogy a legszegényebb hájlékban is ott legyen a földművesek legkedvesebb, szinte nélkülözhetetlen vasárnapi szórakoztatója, oktatója, azt a kedvezményt nyújtja, hogy azok, akik február elsejéig előfizetnek, előfizetésük lejártáig a régi áron: egy évre 90 K, félévre 48 K, negyedévre 24 K-ért kapják a lapot.

Egyúttal felhívjuk azon előfizetőinket, akiknek előfizetése január 15-én lejárt, hogy előfizetésüket megújítani s az előfizetési díjat a csatolt befizetési lapon megküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldése fennakadást szenvedjen.

Azokat, akik lapunk részére előfizetést gyűjtenek, a következő kedvezményben részesítjük:

aki két előfizetőt gyűjt, annak egy több színnyomatú, keretezésre alkalmas képet küldünk;

aki tíz előfizetőt gyűjt, annak lapunkat ingyen küldjük;

aki húsz előfizetőt gyűjt, annak a Vasárnap 1921. évre szóló naptárát, vagy a Falu Naptárát küldjük meg ingyen.

Féléves előfizetőinknek a «Vasárnap» nagy képes naptárát ingyen küldjük.

«Vasárnap» kiadóhivatala  
(Budapest. IV., Múzeum-körút 1.)



Műkedvelő előadás Budakeszin.

A Budakeszi-i Ifjúsági Egyesület pompásan sikerült műkedvelő előadást rendezett. Színpadon került a «Gyimesi vadász», amelyet a közönség óhajtsáira hatszor játszottak. 1. Kleeberg Boriska a címszerepben. 2. Edemann Rezső állami iskolai igazgató, az egyesület igazgatója.

## VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

GAZDASÁGI TÁRGYALÁS A LENGYELEK-  
KEL. A közel jövőben *Budapestre érkezik egy lengyel gazdasági küldöttség*, amely a lengyel kormány megbízásából megállapodást óhajt létesíteni az áruforgalom lebonyolításáról és a vasuti összeköttetések újabb szabályozásáról. *Lengyelország tőlünk főleg a villamosági ipar és a hadfelszerelési ipar körébe vágó cikkeket óhajt, míg mi Lengyelországhól fát, olajműveket és kőszénat ákarunk.*

A KIS-ÁNTÁNT MAGYARORSZÁG FÖLDARABOLÁSÁT AJÁNLOTTA LENGYELORSZÁGNAK. Szomszédaink minden cáfolata ellenére most már teljesen bizonyos, hogy a kisántánt Magyarország teljes felosztását vette tervbe. *Take Jonescu* azt az ajánlatot tette a lengyel külügyminiszternek, hogy a lengyel határt a mostaninál délebbre tolják ki, *Budapestet semleges várossá tegyék, Magyarország többi részét pedig Csehország, Románia és Szerbia között osszák fel.* A varsói kormány vita nélkül elutasította ezt a gyalázatos ajánlatot és kijelentette, hogy őszinte barátaival, a magyarokkal továbbra is barátságos viszonyban óhajt élni és támogatja a magyarok törekvéseit.

A FELVIDÉKI MAGYAROK SZERVEZKEDÉSE. A felvidéki ellenzéki pártok közös bizottsága *Pöstyénben* értekezletet tartott. *Szentiványi József* prágai nemzetgyűlési képviselő kifejtette, hogy *amíg a magyarokat állandóan üldözik, nem lehet a kiengesztelődés útjára lépni.* A magyar pártok követelik mindazoknak az intézkedéseknek a megszüntetését, amelyek lehetővé teszik a felvidéki magyarok állandó zaklatását.

IRORSZÁGBAN MÉG MINDIG TARTANAK A ZAVARGÁSOK. Az angol csapatok megszállották *Dublin* városának nagyrészét. Az egyik kerületben minden házat átkutattak és a legfelsőbb emeleten lakókat eltávolították lakásaikból, mert az ablakokban géppuskákat helyeztek el, melyekkel az egész várost sakkban tartják. *Corkban* napirenden vannak a véres összeütközések. Ejjel nagy utcai harcok folynak. A katonaság *Cork* városát is megszállotta. A lakosság ablakokból lőtt a katonákra, akik géppuskákkal viszonyozták a tüzelést. A megölt irországi köztársaságiak számát hivatalosan nem lehet megállapítani, mert a színfeinisták halottaikat elrejtik.

A SZERBEK HOZZÁJÁRULTAK BAI ÖNKORMÁNYZATÁHOZ. A délszláv kormány talosan értesítette a pécsi szerb kormánybiztos *Baranya és Pécs területének önkormányzatához*. Amíg a megyei és városi törvényhatósági bizottságok megválasztják, az önkormányzat előkészítésére bizottságot alakítanak. A szerb kormány elvárja a Linderéknek az adó behajtását is.

ZENDÜLÉS FIUMÉBAN. A fumeben véres összeütközések történtek. *Két alkalommal zendülés tört ki és többen megsebesültek.* Fel akarták robbantani a löpörgyárat. A városra az ideiglenes kormány ezer karabínit küldött a városba. *D'Annunzio*, Fiume egykori diktátora elhagyta Fiumét.

AZ OLÁHOK AZ ÖSSZES MARHÁKAT ELRABOLJÁK EGY ÉS HÉT NAPRA. A megszálló oláhok legújabb rekvirálására a magyar kormány zár alá vették egész Erdély szarvasállományát. Így akarják az oláhok kiegészíteni a román állományát. A magyar kormány itt *közönséges rablást jelent*, mert az oláhokért semmiféle megtérítést nem adnak.

A PÉTERVÁRI VÉGREHAJÍTÁS ELNÖKE A POLITIKAI FOGLALKOZÁSOKAT TERVEZTE. *Dzerzsinszky*, az ellenforradalmi bizottság elnöke a bizottság egyik ülésén azt az indítványt tette, hogy a *moszkvai börtönök nagy részét kaszárnyakká kell átalakítani.* Amidőn társai felhívták, hogy a mostani körülmények között inkább a szigorításról lehetne szó, *Dzerzsinszky* gúnyosan azt felelte, hogy miért szenvedjenek a börtönök között olyan soká, amidőn ezt a kérdést a bizottság szerűbben meg lehet oldani, ha valamennyi börtönöt kaszárnyává alakítják.

KEMAL PASA OFFENZIVÁT INDIRÁDOKALAN KÉRDŐKÖRÖGÖK ELLEN. *Kemal* pasa anatóliai hadseregének általános offenzívát kezdtek a görögök ellen. A görög biákat arra kényszerítették, hogy *Ismidet* a törökök megszállták *Bruszát*. Számos foglyot és hadi eszközt zsákmányt ejtettek.

NAGY ÉHINSÉG KINÁBAN. Kína ősszel a legkevésbé művelő tartományában *két esztendő óta nem volt eső.* Éhínség oly mérveket öltött, hogy e tartományok lakosságában már hónapok óta kegyetlen éhhalál pusztul. A statisztikai kimutatások szerint *naponként ezer ember hal meg az éhségtől.* Akik megmaradnak, falevelekből táplálkoznak. Negyvenkét évvel ezelőtt már meglátogatta Kínát az éhínség. Akkor milliószámra pusztultak el az emberek.

A HOLLANDI KATHOLIKUS FÖLDMÍVESSZÖVETSEG 25 ÉVES JUBILEUMA. A hollandi katolikus földművelői szövetség, amely Hollandia közéletében rendkívül jelentős tényező, január 31-én országos ünnepség keretében üli meg fennállásának 25 éves évfordulóját.

A KISÜSTÖN VALÓ SZESZFŐZÉST MEGHOSSZABBÍTOTTA. A pénzügyminiszter rendelete szerint a kisüstön való szeszfőzés határideje jan. 15-én lejárt. Jásznagykun-Szolnok- és Csongrád vármegye kisgazda- és földművespárti szervezetei képviselőik vezetésével arra kérték a pénzügyminisztert, hogy ezt a határidőt hosszabbítsa meg. A pénzügyminiszter úgy döntött, hogy a kisüstön való szeszfőzés határidejét március elsejéig meghosszabbítja.

ab...  
át a  
értekez  
podását  
hogy az új c.

HELYBELI

MAZNI A GAZDASÁGI MINISZTER  
mivelésügyi miniszter  
és polgármestereit, hogy  
hogy a törvényhatóságuk területén  
1921. évi gazdasági munkálatokról  
illetve, amennyiben a munkásszükséglet  
sokból fedezhető nem lenne, a gazdaságokkal  
közösségi gazdasági munkáit szerződtesék.

TELJES NAPFOGYATKOZÁS LESZ ÁPRILISBEN. Április 8-án teljes napfogyatkozás lesz, amely reggel 8 óra 43 perckor kezdődik és délelőtt 11 óra 21 perckor végződik. *Hasonló napfogyatkozás 1867. óta nem volt.*

**ISZA GYILKOSA: DOBÓ ISTVÁN MEG-  
A BÖRTÖNBEN.** Az októberi puccs jelleg-  
lakja, Tisza István gyilkosa, Dobó István az elmúlt  
eghalt a gyűjtőfogház rabkórházában. Dobót a  
bíróóság hónapokkal ezelőtt halálra ítélte. Az  
rehajtását azonban egyelőre felfüggesztették,  
dó semmiségi panasszal élt. Régi tüdőcsucs-  
lt ki, mely az utóbbi hónapokban nagyfokú  
ment át. Ez okozta a halálát.

**SZESZCSEMPÉSZÉS.** Az elmúlt napokban  
nyen lelepleztek egy társaságot, amelynek tagjai  
gű tiszta szeszt csempészték át a megszállott Fel-  
setbe az összes sátoraljaujhelyi szesznagykeres-  
nnek keverve. Az államrendőrség és a csendőrség  
aljaujhelyi szeszkereskedőket letartóztatta, mert be-  
vert, hogy üzleti könyveiket meghamisították.  
között van Schweiger Márkus és Teitelbaum  
kereskedők is. A csempészek már csaknem  
ndszeresen folytatják üzelveiket, amivel hallat-  
okot szereztek. Az államrendőrség és a csend-  
bb eréllyel folytatja a nyomozást.

#### SZÖGET ÉS KÉSPENGÉT NYELT LE.

rházban súlyos gyomorbajjal megoperálták  
genci 19 éves legényt. Az operáció szen-  
járt. A megoperált legény gyomrából egy-  
sebb mint negyvenhárom darab három-  
került elő, ezenkívül még húsz ólomdarabot  
az orvos. Az egyes ólomdarabok körül-  
összúak voltak, mint a drótszögek. Végül  
g egy zsebkés pengéjére is bukkantak. Az  
anyag összes súlya meghaladta a fél kilót.  
eg őnsanyargatásból nyelte le a szöveget,  
an, hogy maga sem tudta, hogy mit cselekszik.

#### LGOZNAK AZ INDIAI ZSEBMETSZŐK.

őrség falragaszokon hívja fel a közönség figyel-  
odják az utcai mutatványosoktól és szemfény-  
knek soraiban ugyanis sok a zsebmetsző. Mutat-  
ecsdőltek az utca népét és amidőn nagy tömeg  
örül, egy eleven kobrát, Indiának legmérge-  
ítik a nézők közé és az ijedtség következtében  
anikot arra használják, hogy jövedelmező foglalko-  
ytassák.

#### HUSZONEGY HELYEN SZÜLETETT.

ésavargónő került a napokban a rendőrség kezére.  
tektiv ugyanis letartóztatta Lakatos Mária 35 éves  
st, aki saját bevallása szerint 55 ízben volt büntel-  
ügyi nyilvántartóban megállapították, hogy a *Mari min-  
más és más születési helyet mondott be és eddig összesen 21  
rost nevezett meg.* Szakemberek véleménye szerint a Mari  
kalandos multjáról szóló akták átolvasása is egy hónapot vesz  
igénybe.

**A STERNBERG-CÉG** posta-osztálya a Rákóczi-út 60.  
számú Zenepalotájában immár teljes felkészültséggel működik,  
a levélbeli rendeléseket a békeidőben megszokott pontossággal  
küldi szerte az országba vasuti küldeményekben (ládákban) és  
posta-csomagokban.

**LLOYD-BANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG** cég alatt  
százmillió korona alaptőkével új bank alakul a fővárosban. Az  
alapítási munkálatok teljesen befejeztettek s az alakuló köz-  
gyűlést legközelebb meg fogják tartani. A Lloyd-Bank — amely-  
ben előreláthatólag jelentékeny tőkék fognak koncentrálni —  
foglalkozni fog a banküzlet összes ágaival és a kereskedelem  
hitelszükségleteinek kielégítésén kívül ipari és mezőgazdasági  
üzemek finanszírozását is célul tűzte ki. Az új pénztintézet elnöke  
*Szterényi József* báró, nyug. m. kir. kereskedelemügyi miniszter,  
vezérigazgatója *Nagy Béla*, a Hazai Fatermelő r.-t. vezér-  
igazgatója lesz.

Főszerkesztő: MESKÓ PÁL. Főmunkatárs: BUDAY BARNA.

Felelős szerkesztő: SCHANDL KÁROLY DR.

Felelős kiadó: MESKÓ PÁL.

# REGÉNY,

## TALIZMÁN

IRTA: SOMLAY KÁROLY

(5. folytatás.)

A prágai árvaszék arról értesítette, hogy leánya, Sophie — aki időközben megözvegyült — egy nyolc-éves fiúgyermek hátrahagyásával Prága külvárosában meghalt. A levélben kérte az árvaszék, hogy mivel a Rudolf nevű gyerekekre egy fillérenyi vagyon sem maradt örökség gyanánt, vegye a fiút gondozásába az öregapa, vagyis a tekintetes úr.

— Annak az ország-világfutó komédiásnak a porontyát én neveljem föl? Soha! Vesszen éhen, pusztuljon a szemétdombon a kölyök, de az én küszöbömet át ne lépje, mert lelövöm, mint a kóbor kutyát! — kiabálta otthon a porlepte dohos falaknak az öreg Csórom.

Ezen az éjszakán nem jött álom a pilláira. Hiába hajtogatta a boroscancsót; a mászor narkotizáló, csön-desítő folyadék most nem működött. Felugrott a farkasbőrös ágyszékről. Kiment a kastély elé, a Bitva partjára. Leült egy öreg hárs alá és hallgatta a levelek misztikus beszédjét; hallgatta a folyócska lassú zsongását.

Tarka révületek, pásztuózus árnyalatok, elegy-belegy látomások vibráltak előtte. Nini, mintha egy fuldokló gyermeket sodorna hátán a víztükör...

— Az unokám! Az unokám! — hördült fel tompa hangon lelkéről a kétségbeesés és a vízbe gázolt a gyermekért.

A hüvös víz eszméltre térítette. Derékig gázolt a Bitvában, mikor öntudatosan belátta, hogy csak káprázat volt a fuldokló gyermek.

A mérges öregúr mintha kilendült volna most konzervatív embergyűlöletéből. Mintha szelídebb, enyhébb gondolatok alakultak volna ki agyában.

Csórom Jób nem tartozott a primitívlelkű emberek közé; százfélé szaladó titkos folyosókkal volt telítve az agya. Ezeket a szelídebb gondolatokat hát egymás mellé csoportosította és az elévült tényeket is egymás mellé állította.

— Minden kis részlet fontos ebben a dologban... Ó mégis csak az én unokám... Csórom-vér, a régi dicsőséges Csóromnak drága vére cirkulál abban a kis testben is... — motyogta magában és három hét múlva Prágába utazott.

A hajlíthatatlannak látszó embert megtörte vérének szeretete. Meghódolt a belső szükségesség előtt. Hazahozta a gyereket.

— Én, én magam nevelek majd belőle embert. Nem adom idegen kézre, nehogy idegen emberek elvegyék tőle a szívét. Magam fogom nevelni, hogy a lelkemet a lelkébe gyökeresztessem, — határozta el hosszas pszichológiai mérlegelések után.

Cselédeket fogadott a kastélyba. Három szobát rendeztetett be Rudolf úrfi részére. Hátsparipát megpuskát vásárolt neki és ő maga taníttatta, treniroz-gatta unokáját az urias sportokra. Spártai nevelésre fogta Rudit.

A szűkös sorban született és a nélkülszokott fiú előtt valami különös vilá-

gításban tünt fel a magyar fiú és a komolykodó, tartózkodó magyar földműves.

Míg ezek a dolgok az újdonság bájával és varázsával hatottak rá, elég kellemesnek találta az új állapotot. Hónapok múlva azonban mintha meglazult volna érdeklődése a paripa és a puska iránt.

Vékonycsontú, halványarcú, törekeny kedélyű fiúcska volt Rudolf úrfi. Szeretett volna képeskönyvekből színes meséket olvasni; szeretett volna gyerekpajtásokkal csintalankodni, játszani. Igen, a prágai játszótársak hiányoztak; a szökehajú, piszeorrú prágai fiúk hiányoztak, akikkel a Hradsin alatt és a Moldva partján futballt játszott... Ő, a Rudi volt a centercsatár és olyan gölt rúgott, hogy a bugyogója is elrepedt... Ezekre az emlékekre bizony kibuggyant a spártai móres szerint trenirozott, félig magyar, félig cseh úrfi szeméből az egerek vizecskéje.

— Játszani akarsz, csibém? Hogy hát játszó cimborá kéne, aranyom? Itt vagyok én... játszom én veled, ha akarod — gügyögött az öreg úr az úrfinak.

— Nem köllesz öregapa! Paripa sem köll, puska sem köll! Én játszani akarok a fiúkkal a prágai Ringen! — makacszkodott az úrfi.

— Hol vegyek én itt a faluban fiút a számodra? Itt csak földművesgyerekek vannak. Ez meg nyáron libát őriz, vagy markot szed az aratók után. Ősszel lovakat legeltet a tarlókon. Télen meg iskolába jár. A földművesgyerekek nem érnek rá játszani.

— Nem bánom! Nem bánom! Nékem fiú kell! — pityergett az úrfi.

Csórom Jóbnak az volt a regulája, hogy: potu incipe coenam. Ittall kezdte az evést. Minden délben és este régi ezüstkupában hatalmas porció bor állott az asztalán. Az unokájával is megízeltette a badacsonyi nektárt. Az úrfi el is szopogatott a borocskából délben is, estebédek alkalmával is egy-egy pohárkával.

— Ember lesz belőle! Szereti a magyar bort, — gyönyörködött Csórom Jób az unokájában, mikor látta, hogy bort iszik.

A fiú, — mióta ilyen energiával követelte a játszótársat, — megbicsakolta magát és hozzá se nyult a boros pohárhoz. Még az ételekben is csak turkált, gucsmált.

— Eb a mája, ha már valakinek nem izlik a bor, akkor az a valaki már az ördögé — konstatálta Jób úr.

A bajon hát segíteni kellett. Okvetlen tenni kell valamit, hisz a Rudika lelkemet a vágyak már egészen elfonyasztották. Olyan sovány lett napok alatt a virágom unokám, hogy majdnem átlátszott a teste.

— Talán a Tamás gyerek jó lenne játszócimborának? Eh, nem köll ez a kölyök! Olaj a vízzel nem vegyül... A kálomista Csórom nem mehet át a koldus Csóromhoz, a pápista Csóromhoz, hogy engedd át a mezitlábos pulyádát játszótársnak az én unokámhoz — dobantott csizmája sarkával a kemény ősmagyar.

De mivel mégsem mutatkozott egyéb megoldás, Jób úr újból fontolgatni kezdte a tényeket, hogy megalázkodás nélkül hogyan lehetne az egynyolcados Csóromokhoz közeledni.

## REJTVÉNY.



A rejtvény helyes megfejtését 8-ik számunkban közöljük.  
A helyesen megfejtők között kisorsolunk egy-egy

## tíz kitünő elbeszélést tartalmazó könyvet.

2-ik számunkban közölt rejtvény helyes megfejtése:

Ne csak olvassuk, hanem terjesszük is a

«Vasárnap»-ot.

**Megfejtették:** Simkó István, Simkó Mária, Lula Anna, Kampf János, Szecsi Pista, Schweillinger Rózsi, Kaszás Gyula, Horváth Szilveszter, Mattaru Sándor, Székely Antal, Hell Dezső, Pili Márton, Varga László, Fülöp Mariska, Kis Tóth István, Papper László, Fazekas József, Fenics Ilonka, Gombos Lidike, Gombos József, Horváth Juliska, Kremmer Lajos, Szelezky Bözsike, özv. Barada Jánosné, Kovács Teruska, ifj. Szőke Sándor, Megyeri István, Remszó Sándor, Domján János, Domján Juliska, Szalay Béla, Oláh László, Tóth János, Domonkos Mihály, Varga Erzsike, Tálloj Piroska, Demes Kálmán, Fehér Bözsike, Tóth Sándor, Sabacz István, Nagy Sándor, Fűzy Tivadar, Kozma György, Patay Ferenc, Poór Imre, Titz Józsefné, Kozma Géza, Horváth Antal, Kepes Mariska, Gáspár Teréz, Mészáros Erzsike, Gulyás Hermann, Erdélyán Milos, Oláh László, Mészáros Etus, Kovács Antal, Gózon Imre, Gózon Mariska, Kozma Mihály, Nátis László, Németh János, Tompa József, Tompa Lajos, Nátis János, Balázs Mihály, Lukács József, Kakucska Pál, Czingáti Teruska, Mente János, ifj. Fülöp Ferenc, ifj. Popovics Gábor, Gáspár Rózsika, S. Nagy Etelka, dr. Bodoky Géznáné, ifj. Ritecz István, Vadas László, ifj. Mile József, Dávid Ida, Milinkovics Ida, Ruga Árpád, Csontos Dezső, Gergely Nándor, ifj. Barada János, Németh Pál, Végh Lajos, Péter Bözsike, Málinger János, Ada Imre, Pető István, Kreutz György, ifj. Tóth István, Galiczky Ilonka, Stoll Ernő, Kovalyán Ilonka, özv. Geszti Jánosné, Neumann László, Neumann Gábor, Pál Zoltán, Hatvani Endre, Bory Imre, Fekete István, Bartha Máté, Likos Lidike, Szegi Sándor, Erl Ferenc, Száraz Katalin, Drenai Mariska, Kiss Pál, Száraz János, Fodor József, Pintár Kamilla, Nagy Gyula, Turi Jenő, Saja Emil, ifj. Tolnai István, Szabó Gábor, Kardos István, Kiszely Szusánna, Medvegy János, Turi Vernika, Turi Ilonka, id. Szakács József, Lencse Márton, Dékány János, Gulyás Mátyás, Horváth Ignác, Aradi József, Lonon Rózuska, Horváth József, Bári Bertalan, Vadász János, Sánta Annuska, Bóri Márton, Schnitzler Erzsébet, Mész Klárka, Harcsár László, Vincze József, ifj. Józsa Lajos, Novák István, Orosz János, Szabó János, Kozma Bözsike, ifj. Spisák János, Hettmanek Ferenc, Bagaméri József, Forró Juliska, Forró Lajos, Csépanyi Kálmán, Köleséri Ferenc, Révész B. Sámuel, Szecsődy Mária, Nyíri Eszti, Grosszeill Gusztáv, Hornyák Ferenc, Tarcsay László, Sörös Ferenc, Ritecz János, Papp István, Rákoczy Viktor, Hegedűs Ferenc, Bartha Máté, Tokaji Rózsika, Gulyás György, Agócs István, özv. Tóth Jánosné, Illés József, Uhrin Sándor, Pap Károlyné, Ignác Erzsike, Fellner Ferenc, Kovács Ilus, Balogh Béla, ifj. Bahil Mihály, Pauker Kálmán, Korózs Istvánné, Kor Sándor, Löwenkopf Adolf, Pataky Emma, Darabos Gyula, Fekete Sándor, Gánes Lajos, Kenéz Kálmán, Kántor Géza és Vica, Adók István, Sárpaty Juliska, Erdődi Jenő, Szántó Kálmán, Juhász Anna, Jusztin Veronka, Kóder Sándor, özv. Leopold Istvánné, Tajthy A. Ferenc, Szakál Sándor, Kovács Géza, Varga Sándor, Zucker Gizi, Móhos

Sándor, Hovorka Margit, Dóra Mihály, Csurai Pálné, Ignác Ferenc, Fésűs Lajos, Szepessy Linuska, Hlinka Rózsika, Balogh Ilona, Köszeghy Tercsi, Györke Lajosné, Király István, Palánky József, Ruzsinszky József, Lesnitszky Kálmán, Herczeg Lajos, Kárász Annus, Szabó Emike, Trepper Árpád, Ballner Károly, Tóth Sándor, Máthé Mihály, Sipos Mária, Vajda Flórián, Buzás László, Rosenberg Erzsike, Duzs Ferenc, ifj. Nagy Pál, Márton Gizella, Erdes Juliska, ifj. Málinger István, Csordás Sándor, Gönye Antalné, Vörös Sándor, Kovács Károly, Cséplő Lajos, Sándor Etus, Fái Ferenc, ifj. Németh István, Juhász Erzsike, Farkas Gyula, Balogh Rózsa, Balatonújlaki «Turul» Sportegylet, Szirak Zsigmond, Limp Margit, Kakas Mariska, Kövér Balázs, Kiss Istvánné, Eszes Ilona, Szabó Lidi, Köleséri Ferenc, Kajtor János, Srágli Sándorné, Magas Mihály, Tóth György, Lackó Ferenc, Nyitray A., Hosztak Boriska, Nagy Gabor, Angyal János, Nagy János, Varga János, Toth Mária, Nagy István, Sári Eszter, özv. Jardi Józsefné, Petes András, Lazar Dezső, Nyéky József, Vincze Károly, Ambrus János, Schweighoffer János, Ferenczy József, Kovács Sándor, Fekete László, Praszner Etelka, Löwensohn Laura, Rousch Antal, Balogh Elek, L. Szabó Sándorné, Sipos Lajos, Baraxa Böske, Vadász János, Kovács Géza, Herczeg Lajos, Vertesi Ferenc, Spissák Henrik, Nagy Menyhért, Trocsányi Károly, Lischniczky Kálmán, Rosta Géza.

A megfejtők közül kisorsoltunk tíz nevet és pedig:

ifj. Szücs Bálint (Tiszabura), Szecsődy Mária (Újfehértó), Korózs Istvánné (Alsóhangony), Koi Sándor (Tuzsér), Ignác Erzsike (Felsődobsza), Gulyás György (Csömör), özv. Tóth Jánosné (Kötelek), Illés József (Kovácsszénája), Papp István (Leányfalu), Sz. Lázár Dezső (Vukovár).

akiknek címére elküldöttünk egy-egy

## tíz kitünő elbeszélést tartalmazó könyvet.

A 3-ik számban közölt rejtvény megfejtését a megfejtők névsorával jövő heti számunkban közöljük.

## VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak.)

**GABONA- ÉS VETŐMAGVÁSÁR.** Árpa 1600—1700 K, sörárpa 1800—1900 K, zab 1500—1600 K, repce 2900—3000 K, csöves tengeri 1050—1100 K, morzsolt tengeri 1250—1300 K, köles 1100—1200 K, bab 1600—1800 K, lencse 1800—3000 K, lóhermag 10.000—13.000 K, lucernamag 11.000—13.000 K, viktóriaborsó 2300—2500 K, ősziborsó 1500—1650 K, szásziborsó 3200—3400 K, muharmag 1600—1650 K, tavaszi búkköny 1650—1750 K, lenmag 3600—3800 K, pohánka 2400—2500 K, mák 5400—5600 K, cirokrag 1400—1450 K, napraforgó 1600—1700 K, kendermag 2400—2600 K, ballacim-mag 1800—1900 K.

**TAKARMÁNYVÁSÁR.** Az árak nem változtak.

**VÁGÓMARHAVÁSÁR.** Bika jobbminőségű 62—68 K, silányabb 45—61 K, ökör jobbminőségű 65—73 K, középminőségű 49—64 K, alárendelt minőségű 37—48 K, tehén 37—68 K, kicsontozni való 30—36 K, bivaly 44—56 K.

**SZURÓMARHAVÁSÁR.** Borjú 90—97 K.

**SERTÉSVÁSÁR.** Hízott sertés 125—128 K, zsír 190 K, szalonna 148—162 K. Soványsertés iránt a kereslet élénk, 130—140 K.

**BÓR ÉS FAGGYÚ.** Marhabőr 110 K, borjúbőr 225 K. 10 minőségű faggyú 40—50 K.

**BAROMFI ÉS TOJÁS.** Az árak nem változtak.

**MÉZ.** Az árak nem változtak.

**BOR ÉS SZESZ.** Az árak a következők: 9%-os óbor 30 K, közönséges bor seprősen 28—32 K, idej urasági seprősen 35—42 K. Elsőrendű hegyi urasági bor 40—55 K. Mórrott a jobbajtáért 50—60 K-t kérnek. A híresebb balatoni vidékeken, u. m. Csopakon, Badacsonyan az 1920. évi borok minősége részben nagyon jó lett és ezekért 45—55 K-t fizetnek, különleges minőségűekért többet. Finomított szesz adózott ára 205—220 K. Kontingens nyersszesz 132—133 K.

**ZÖLDSÉGFÉLÉK ÉS GYÜMÖLCSÖK.** Az árak nem változtak.

# A VASÁR NAP PÁLYÁZATAI.

## Pályadíj készpénzben kilencezer korona.

*Ezenkívül egész könyvespolcot kitöltő könyveket osztunk ki.*

A Vasárnap — áldozatkészségének újabb bizonyágát adva — pályázatot hirdet olvasói részére. Célja az, hogy a földművelőnép gondolat- és érzésvilágát széles körben megismertesse, másrésztől alkalmat adjon olvasóinak a nemes vetélkedésre és végül, hogy szorosabbra fűzze azt a lelki kapcsolatot, mely a Vasárnap és olvasói között fennáll. Pályázataink itt következnek:

### 1. pályázat nagykoruak számára:

#### Mit tart eddigi élete legszebb eredményének?

Minden ember éléte során olyan kisebb-nagyobb sikert, amelyre megelégedéssel és örömmel tekint vissza. Mindenkinek volt már nemes célja, amelyet kitartó munkával és szívós akarattal megvalósított. Eredményt érhetett el magánéletében, vagy a közélet terén; a családi életben, felebarátaival szemben jótékonyssággal, irgalmassággal; a háborúban hősi magatartással; a békés foglalkozásokban, például a mezőgazdaság terén; a közéletben akár szövetkezeti, akár községfejlesztési téren. És aki a multba visszatekint, hamarosan kiválaszthatja azt, a munkásságával kapcsolatos sikert, amelyre a legbüszkébb, mert élete legszebb eredményének tartja. Ezt kell röviden, néhány sorban leírni és egyszerűsággal hozzáfűzni, hogy mely okoknál fogva tartja a pályázó a leírt eredményt szépnek és hasznosnak.

*A beérkezett pályaművek közül a három legjobbat egyenként ezer-ezer Koronával jutalmazzuk.*

### 2. pályázat serdülő ifjak számára:

#### Mi akar lenni, azaz: milyen élethivatást akar választani és miért?

A pályázók írják le röviden, hogy milyen élet-pályát választottak vagy szeretnének választani és miért választották a kijelölt pályát?

A választandó élethivatások például: lelkész, tanító, katoná, földműves, kereskedő, iparos, művész, mérnök, orvos stb. pályák. Meg kell magyarázni, hogy mi szépet s vonzót talál a választott pályában.

*A beérkezett pályaművek közül a három legjobbat egyenként ezer-ezer Koronával jutalmazzuk.*

### 3. pályázat serdülő leányok számára:

#### Mi a magyar leány kötelessége?

Száz sebből vérezd, porbasújtott országunk csak akkor lehet ismét nagygyá, ha mindenki elvégzi becsülettel a reá váró nagy munkát. Bárhova állítson valakit a sors: a tisztességes, nemes munka nemcsak saját boldogulását, hanem a haza javát is szolgálja. A pályázók írják tehát le röviden, hogy a mostani súlyos időkben milyen kötelességek várnak egy magyar leányra. Mi a kötelessége az Istennel, a hazával, a családjával, embertársaival és önmagával szemben? És hogyan igyekszik teljesíteni ezeket a kötelességeket?

*A beérkezett pályamunkák közül a három legjobbat egyenként ezer-ezer Koronával jutalmazzuk.*

### 4. pályázat rejtvenykészítők számára:

Az alábbi mondat készítenő el képrejtvényben:

**„Szeressük hivatást a Vasárnap számára“**

A rejtveny ne legyen könnyű, ne legyen első pillantásra megfejthető. A rejtveny elbírálásánál csak a rejtveny ötletességére leszünk tekintettel, tehát ne nyugtalanítson senkit az, hogy nem tud jól rajzolni.

#### A legjobb tíz rejtvenyt egy-egy kitűnő könyvvel jutalmazzuk.

A rejtvenypályázaton mindenki részt vehet, akár pályázott más kérdésre, akár nem.

#### A pályaművek közlése és a nyertesek fényképe.

Pályázatunk lejártával a díjat nyert pályaműveket és a nyertesek fényképét közölni fogjuk a Vasárnapban. A pályadíjakat pedig a bíráló-bizottság által aláírt hivatalos levél kíséretében küldjük el a nyerteseknek.

#### Bíráló-bizottság.

A pályaművek elbírálására a magyar közélet kitűnőségeiből bizottságot alakítunk, amelynek névsorát közölni fogjuk olvasóinkkal.

#### Ki pályázhat?

Valamennyi pályázaton résztvehet minden olvasónk, akár előfizetője lapunknak, akár példányonként vásárolja. A pályázat feltétele azonban az, hogy minden pályázó az alább következő szelvényt pontosan és olvasható írással töltsse ki.

**A szelvényt ki kell vágni a lapból és a pályamunkához kell mellékelni. Csak olyan pályamunkát fogadjunk el, amelyhez ez a szelvény mellékelve van.**

A pályázat kérdéseit, a feltételeket a szükséges szelvényvel együtt minden ezután következő számunkban közölni fogjuk, hogy új olvasóinknak is módot nyújtsunk a pályázatban való részvételre.

**A pályázatok beküldésének határideje 1921. évi március hó 1-je.**

A pályázatok a kitöltött szelvényvel együtt a Vasárnap szerkesztőségébe: (Budapest, IV., Múzeum-körút 1. sz.) kell küldeni.

**A pályázatok eredményét a nyertes munkákkal együtt a Vasárnap húsvéti számában tesszük közzé!**

A Vasárnap pályázata.

Szelvény.

Mellékelten küldöm a pályamunkámat. Résztveszek

az..... számú pályázaton

(Ide kell írni a pályázat megfelelő számát. Ha valaki két pályázaton vesz részt, mindkettőt számát írja be.)

1921. évi.....hó.....n.

Cím: ..... (körség) ..... (megye)

(olvasható, teljes névalírás)

(életkor)..... (foglalkozás).....

# HOL VÁSÁROLJON A MAGYAR GAZDA

Királyi hangszer-  
udvari  gyár

## STERNBERG

Budapest, Rákóczi-út 60.

(Saját palotájában.)

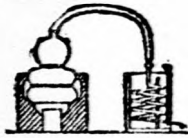
Vidékre való szállításokat legpontosabban eszköz-  
lünk. Hangszerek javítását szakemberien végezzük.  
Az összes hangszerek legfinomabb minőségben.

Zenekari rézfúvós hang-  
szerek. Gramofon beszélő-  
gépek. Cimbalmok. Har-  
moniumok. Béli, selyem-  
és acélhúrok.



10 koronát köldjön és írja  
meg, hogy melyik hang-  
szerről kíván képes árjegy-  
zékelt Bermentve kapja!  
Mindegyik hangszerről külön-  
külön árjegyzék jelent meg,  
tenát 10 koronáért csak  
egyfelét kaphat.

## RÉZGÁLIC



legprimább 99%-os. sötétkék  
kristályos, palánkafőző-  
üstök, mosóútkék. Vermo-  
rell-rendszerű szelőper-  
metezők vörösrézből. —  
Szén-énegező, Kénmáj  
legjobb aron ka ható:

Szontágh Pál, rézárúgyár Budapest, Üllői-út 19.

**Szakorvosi** rendelő vér- és  
nemibetegek részére.  
Rendelés egész nap.  
Rákóczi-út 32., I. em. 1. **ÉZŐST SALVARSAN-OLTÁS!**

## Zsák és ponyva

Telefon 85-92  
80-82  
104-10

**NAGEL ADOLF,**  
V. Arany Janos-ut. 10.  
Távirat: "NAGELA."

## Dr. MITZGER

Vér- és bőrbetegségeket  
gyógyító intézete  
férfiak és nők részére  
Bpest. József-körút 3.

## Az egészség utmutatója

Dr. Coole bostoni tanár könyve magyar fordítás-  
ban is megjelent. Utmutatót ad mindazoknak  
kik köhögések, tüdőbajok, idegyennek rheu-  
mások, köszvényesek, gyomor- és bébajok, id-  
előtt elgyöngyültek. Ez utmutatót a csak férfiak-  
nak szóló melléklettel kívánairra díjtalanul küldi  
minden érdeklődőnek

**TÖRÖK JÓZSEF** részv. társ. gyógytára  
Budapest, VII., Király-utca 611. szám

Kacagásra kényszerít mindenkit a  
**Gyárfás telefonál**

című tréfas hangfelvétel — Ismét  
kapható kizárólagosan —

**WAGNER** beszélőgépek  
osztályában,  
Budapest, József-körút 15.  
Fiókközet: Ráday-utca 15.



**Ne törje a fejét  
azon, hogy hol is  
hirdessen! ?**

hanem forduljon ügyes-bajó dol-  
gával közvetlenül a **Vasárnap** és  
az **Uj Barázda** kiadóhivatalához  
Budapest, IV., Múzeum-körút 1.,  
ma már mindenkinek tudja, hogy

**mert az ország  
legjobb vásárlói  
nem a közép sztály sorából hanem**

**a Vasárnap és  
az Uj Barázda**

hatalmas olvasó táborából  
a magyar gazdák adom-  
soraival kerülnek ki, tehát hir-  
detésével leghízosabban a lapok  
hosszán érhet célt!

## Nagyapáról unokára



száll a hira a legtökéletesebb háziszernek, a

## Diana-sósorszesznek,

mely úgy külsőleg bedörzsol, re, mint  
belsőleg cukorra cseppentve, csodá-  
latos eredménnyel hasznáható mint  
fájdalomcsillapító, hűsítő, felfrissítő,  
egészségápoló szer. Egy kis üveg  
ára 16 K, egy középvégé ára 40 K,  
egy nagy üveg ára 80 korona.

**Kapható mindenütt!**

2026

Főelárusítóhely:

**Diana Kereskedelmi R.-T.**  
Budapest, V., Nádor-utca 30. sz.

## ANYAROZSOT,

nyers borkövet, kőrishogarat, méh-  
viaszot és mindenféle gyöngyövénye-  
ket a legmagasabb napi áron veszünk

**Magyar Gyöngyövény Részvénytársaság**  
Budapest, VIII., Baross-utca 13. szám.

A m. kir. földművelésügyi minisztérium  
engedélyes gyöngyövény nagykereskedői.

**Ön megveszi és olvassa  
a VASARNAPOT?  
és UJ BARÁZDÁT?**  
Szóljon a komájának, hogy  
vegye meg és olvassa ő is!

**LIBÁL B.** látszer-, tanszer- és mecha-  
nikai játékok-árúka raktára  
Budapest, IV., Duna-utca 6. (Kiotild-palota)

Szemüvegek, lorgnettek, látszóvek, rajz-  
eszközök, hőmérők dús választékban.

Javítások szakemberien eszközöltetnek.

E lapra hivatkozók érdeklőzményben részesülnek!

**A „Hangya“** vidéki szövetkeze-  
teinek tagjai jut-  
nak még ma is a  
legjutányosabb árak mellett ruházati  
cikkéhez, miért is ajánlatos, hogy

a kisgazda és földmives úgy a saját, vala-  
mint a családtagjainak ruháztságletét

mint: kész férfi öltönyök, férfi és női felsőkabá-  
tok, flu és gyermekruhák, férfi és női kö-  
tői kabátok, swetterek, férfi női és gyer-  
mek harisnyák, szövet és kelmearukat

a „Hangya“ vidéki szövetkezettel  
utján szerezzék be.

## A gabonatermés fokozása.

Irta:  
**REICHENBACH.**

Megrendelhető az összeg  
előzetes beki desével az  
Uj Barázda kiadóhivatal  
utján Budapest, IV.,  
Múzeum-körút 1. szám.

Ára K 28-48, ajánlási  
díj K 2-50, portó K 1.—

## Cséplőgépeket

és más gazdasági gépeket, mo-  
torokat vesz, elad, javít, meg-  
vizsgál, malmokat és épületeket  
villanyüzemre, világításra felszerel

**NAGY SÁMUEL** régi közismert cég  
Budapest, V., Sziget-utca 4-6. (Nyugati  
mellett.)  
Telefon 147-27.

**Hogyan lehet földhöz jutni?  
A földreform  
förvény magyarázata.**

Mindenki számára könnyen érthető  
magyarázatokkal ellátta Dr. Jakabházy  
János ügyvéd, a Magyar Gazdaszövet-  
ség ügyésze. Ára 12 korona.

Kapható a lap kiadóhivatalában Buda-  
pest, IV., Múzeum-körút 1., minden lap-  
elárusítónál, minden „Hangya“ Szö-  
vetkezettől és könyvkereskedésben.

## Ingyen takarmánnyal

gazdaságából kísérlet (nem mérge) gom-  
növényekkel négy anyóul után  
évente 200—400 kg. tiszta húst termelhet!

Rendelget pénzt kereshet L. Kovách Gaspar  
„A házinyúl mint haszonállat“ című  
k nyvecskéje (ára K 1320) nyomán foly-  
tat tihazin ül enye-zéssel.

Megrendelhető az összeg előzetes beki-  
dás- mellett a „VASARNAP“ kiadóhivatala  
utján Budapest, IV., Múzeum-körút 1. sz.  
Ajánlási díj K 2.50. Portó K 1.—